

TANTÁRGYI TEMATIKA ÉS FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER

Tantárgy neve	Anyanyelvi tantárgy-pedagógia I.
Tantárgy kódja	BTA1207
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	3
Heti kontakt óraszám (elm.+gyak.)	1+2
Félévi követelmény	gyakorlati jegy
Tantárgy oktatója és beosztása	Tóthné dr. Szűcs Éva, főiskolai adjunktus
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

TEMATIKA

Az előadások témái

1.	Az anyanyelvi tantárgy-pedagógia fogalma; Az anyanyelvi nevelés feladatai és főbb elvei 1—4. osztályban
2.	Az iskolai anyanyelvi nevelés folyamata; Az iskolába lépő gyermek beszédének jellemzői
3.	A beszédfejlesztés feladatkörei és eljárásai a lexémák, a mondatok és a szöveg szintjén
4.	Az olvasás fogalma, folyamata, az olvasástanítás pszicholingvisztikai alapjai Az olvasástanítás nyelvészeti alapjai
5.	Az olvasás és írás tanításának előkészítése a hangoztató, elemző, összetevő programokban
6.	A hang- és betűtanítás modellje a hangoztató, elemző, összetevő módszerben
7.	Az olvasástechnika fejlesztése; Az olvasástechnikai hibák és javításuk
8.	A szövegértő olvasás fejlesztése; Szövegértési modellek; A szövegértés fokozatai
9.	A kérdés tanítása; A kérdés típusai
10.	Az írástanítás pedagógiai, pszichológiai feltételei; Az írás folyamata, tanításának szakaszai; Az írástanítás előkészítése
11-12.	Az íráskészség fejlesztése; Az írásgyakorlás fokozatai
13.	Az átlagostól eltérő gyerekek tanítása
14.	IKT-kompetencia fejlesztése

A szemináriumok témái

1.	Ismerkedés a taneszközökkel, a Nat-tal. Az életkori sajátosságok és az oktatási rendszer. Az anyanyelvi nevelés területei;
2.	A helyesejtési gyakorlatok fogalma, végeztetésének módja; elvi és gyakorlati kérdések
3.	Gyakorlatsor összeállítása a lexémák, a mondatok és a szöveg szintjén (egyéni és páros feladatok); Helyesejtési gyakorlatok végzése és végeztetése (1—4. gyakorlat)
4.	Ismerkedés az olvasáshoz kapcsolódó taneszközökkel; A helyesejtési gyakorlatok csoport előtti gyakorlása (5—8.); Hallgatói beszámoló a magyar olvasástanítás történetéből

5.	Az alapozó időszak feladatai; ismerkedés a gyakorlatokkal, a munkafüzet feladataival, a kézikönyvekkel; A betűelemek gyakorlása, hallgatók mikrotanításának értékelése.; Videofelvétel megtekintése. Téma: Az olvasás- írás előkészítése.
6.	Videofelvétel megtekintése. Téma: Hang- és betűtanítás.
7.	Csoportos hospitálás; Téma: Az olvasástechnika és a szövegértő olvasás együttes fejlesztése
8.	Hallgatói kiselőadás Témák: - Fisher, Robert 1999. <i>Hogyan tanítsuk a gyermekeinket gondolkodni?</i> Műszaki Könyvkiadó. Budapest. -Katonáné Nemes Gyöngyi: <i>Szövegértési- szövegalkotási kompetenciaterület fejlesztésének bemutatása RJR óra-felépítési modellel</i> , Csengőszó, 2007/3.
9.	Az írástanítás előkészítésének gyakorlatai; A betűk alakításának és kapcsolásának tanítása, óramodellek (Videofelvétel megtekintése)
10.	Csoportos hospitálás; Előkészítés: a hospitálási napló elkészítésének módja Téma: Az íráskészség fejlesztésének módjai; A fokozatosság elvének érvényesülése a látott órán
11.	Zárhelyi dolgozat megírása; Mikrotanítás; A beadott óratervezet értékelése
12.	Anyanyelvi nevelés 1. osztályban; Speciális kérdések az integrált anyanyelvi órákon
13.	Új eszközök a tanításban (LEGO; interaktív tábla; kooperatív technikák)
14.	Olvasóvá nevelés az EU-ban; A félévi munka értékelése

FÉLÉVI KÖVETELMÉNYEK

A szemináriumokon és előadásokon való részvétel

1óra előadás, melynek látogatása ajánlott. Anyagát a szemináriumok értelmezik, kiegészítik. A hallgató a 2 óra szemináriumról a TVSz figyelembevételével, legfeljebb 3 alkalommal hiányozhat (igazoltan). Mulasztás esetén köteles beszámolni az adott téma ismeretéről, a tanultak pótlásáról. Ha a hallgató a szemináriumokról több mint három alkalommal hiányzik, nem kap aláírást. A hospitálásokon kötelező a részvétel, annak pótlására nincs lehetőség.

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei: a kiadott feladatok (4) legalább elégséges érdemjeggyel, határidőre történő elvégzése.

- **A hallgató a félév folyamán két csoportos hospitáláson vesz részt.** A látott óra megbeszélését követően önállóan készíti el az óra lejegyzését, elemzését, majd a hospitálás után egy hét múlva oktatójának benyújtja azt. Várható időpontok: március vége és május első hete.
- **Önálló óratervezet készítése. Téma:** hang- és betűtanítás 1. osztályban hagyományos módszerrel, hangoztató, elemző, összetevő programban. Az óratervezetet célok, feladatok meghatározásával együtt, a tanult szakmódszertani ismeretek birtokában kell elkészíteni, a tervezet végén táblaképpel. A fejléc tanítói írással, míg a többi rész szabadon választott módon írva. Elemzést nem kell készíteni a tervezethez. A konkrét témát az első szemináriumon ismerhetik meg a hallgatók.

A tervezet beadási határideje: 2023. április vége.

- *Egy zárthelyi dolgozat legalább elégségesre történő megírása* a kiadott témák alapján. Várható időpont: 2023. május eleje.
- *A tanítói írás elsajátítása: 1. osztályos írásfüzet kitöltése.*
Beadási határidő: 2023. április közepe.

Az érdemjegy kialakításának módja:

A félévközi teljesítmény (órai aktivitás, kiselőadás, mikrotanítás, beszámoló) beszámít a gyakorlati jegybe.

A kötelező és ajánlott irodalmak listáját az első szemináriumon ismerhetik meg a hallgatók

Kötelező irodalom:

- Kernya Róza (szerk.) 2008. *Az anyanyelvi nevelés módszerei. Általános iskola 1—4. osztály.* Trezor Kiadó. Budapest.
- Koós Ildikó (szerk.) 2014. *Az anyanyelvi nevelés tantárgy-pedagógiája.* OFI, Budapest.

Ajánlott irodalom:

- Adamikné Jászó Anna 2003. *Csak az ember olvas.* Tinta Kiadó. Budapest.
- Adamikné Jászó Anna 2006. *Az olvasás múltja és jelene.* Trezor Kiadó, Budapest.
- Bárdossy Ildikó – Dudás Margit – Pethőné Nagy Csilla – Priskinné Rizner Erika 2002. *A kritikai gondolkodás fejlesztése.* Az interaktív és reflektív tanulás lehetőségei. Pécsi Tudományegyetem. Pécs–Budapest.
- Csikos Csaba 2006. Nemzetközi rendszerszintű felmérések tanulságai az olvasástanítás számára. In: Józsa Krisztián (szerk.) *Az olvasási képesség fejlődése és fejlesztése.* Dinasztia Tankönyvkiadó. Budapest. 175–186.
- Gósy Mária 1996. Az elhangzott szöveg és az olvasott szöveg megértésének összefüggéseiről. *Magyar Nyelvőr* 2: 168–179.
- Józsa Krisztián (szerk.) 2006. *Az olvasási képességek fejlődése és fejlesztése.* Dinasztia Tankönyvkiadó. Budapest.

Tantárgy neve	Anyanyelvi tantárgy-pedagógia I.
Tantárgy kódja	BTA1207L
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	3
Félévi követelmény	gyakorlati jegy
Tantárgy oktatója és beosztása	Tóthné dr. Szűcs Éva, főiskolai adjunktus
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

FÉLÉVES TEMATIKA

Az anyanyelvi tantárgy-pedagógia fogalma

Az anyanyelvi nevelés céljai, feladatai és főbb elvei 1—4. osztályban. Az iskolai anyanyelvi nevelés folyamata

Az iskolába lépő gyermek beszédének jellemzői

A beszédfejlesztés feladatkörei és eljárásai a lexémák, a mondatok és a szöveg szintjén; A helyesejtési gyakorlatok fajtái, végeztetésük módja
Az olvasás fogalma, folyamata Az olvasástanítás pszicholingvisztikai alapjai; Az olvasástanítás nyelvészeti alapjai Az olvasás és írás tanításának előkészítése a hangoztató elemző, összetevő programokban A hang- és betűtanítás modellje a hangoztató, elemző, összetevő módszerben Az olvasástechnika fejlesztése; Az olvasástechnikai hibák és javításuk; Óratervezet készítése, téma: hang- és betűtanítás
A szövegértő olvasás fejlesztése; Szövegértési modellek A szövegértés fokozatai; A kérdezés tanítása; A kérdezés típusai Az írástanítás pedagógiai, pszichológiai feltételei; Az írás folyamata, tanításának szakaszai Az írástanítás előkészítése Az íráskészség fejlesztése; Az írásgyakorlás fokozatai
Zárthelyi dolgozat megírása

1. A konzultációkon való részvétel

A konzultációs foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

2. A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

a) **Aktív részvétel a konzultációkon** a feladatok megoldása során.

b) **Egy zárthelyi dolgozat legalább 51%-os megírása** a kiadott témák anyagából.

Javasolt időpont: az utolsó konzultáció.

A dolgozatok 51% alatti teljesítménye a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.

A zárthelyi dolgozat megírásához javasolt irodalmak listáját az első konzultáción ismerhetik meg a hallgatók.

c) **Önálló óratervezet készítése. Téma: hang- és betűtanítás 1. osztályban** hagyományos módszerrel, hangoztató, elemző, összetevő programban. Az óratervezetet célok, feladatok meghatározásával együtt, a tanult szakmódszertani ismeretek birtokában kell elkészíteni, a tervezet végén táblaképpel. A fejléc tanítói írással, míg a többi rész szabadon választott módon írva. Elemzést nem kell készíteni a tervezethez. A konkrét témát az első konzultáción ismerhetik meg a hallgatók.

A tervezet beadási határideje: az utolsó konzultáció napja.

d) A tanítói írás elsajátítása: **1. osztályos írásfüzet kitöltése. Beadási határidő: 2023. április közepe.**

3. Az értékelés módszere: gyakorlati jegy, mely a fent említett részfeladatokból tevődik össze.

A kötelező és ajánlott irodalmak listáját az első konzultáción ismerhetik meg a hallgatók

Kötelező irodalom:

- **Kernya Róza (szerk.) 2008. *Az anyanyelvi nevelés módszerei. Általános iskola 1—4. osztály.* Trezor Kiadó. Budapest.**
- **Koós Ildikó (szerk.) *Az anyanyelvi nevelés tantárgy-pedagógiája.* OFI, Budapest, 2014.**

Ajánlott irodalom:

- Adamikné Jászó Anna 2003. *Csak az ember olvas.* Tinta Kiadó. Budapest.
- Adamikné Jászó Anna 2006. *Az olvasás múltja és jelene.* Trezor Kiadó, Budapest.
- Bárdossy Ildikó – Dudás Margit – Pethőné Nagy Csilla – Priskinné Rizner Erika 2002. *A kritikai gondolkodás fejlesztése. Az interaktív és reflektív tanulás lehetőségei.* Pécsi Tudományegyetem. Pécs–Budapest.
- Gósy Mária 1996. Az elhangzott szöveg és az olvasott szöveg megértésének összefüggéseiről. *Magyar Nyelvőr* 2: 168–179.
- Imre Rubenné: A helyes kiejtés tanítása alsó tagozatban. Nyíregyházi Főiskola, 2015.
- Józsa Krisztián (szerk.) 2006. *Az olvasási képességek fejlődése és fejlesztése.* Dinasztia Tankönyvkiadó. Budapest.
- Schmidt Ildikó: A magyar írás és olvasás tanítása – az alfabetizálás folyamata. Károli Gáspár Református Egyetem, L'Harmattan Kiadó, Bp., 2019.

Tantárgy neve	Az anyanyelvi és irodalmi nevelés módszertana (Mese-vers) I.
Tantárgy kódja	BOV1212
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	3
Heti kontakt óraszám	0+2
Félévi követelmény	Gyakorlati jegy
Tantárgy oktatója és beosztása	Tóthné dr. Szűcs Éva, főiskolai adjunktus
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

1. A szemináriumokon való részvétel

A szemináriumi foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.). Ha a hallgató a szemináriumokról több mint három alkalommal hiányzik, nem kap aláírást.

2. A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

a) **Aktív részvétel** a szemináriumokon a feladatok megoldása során.

b) **Két zárthelyi dolgozat** legalább 51%-os megírása a szemináriumi témák anyagából.

Javasolt időpontok: április eleje (1. zárthelyi dolgozat)

május eleje (2. zárthelyi dolgozat).

A dolgozatok 51% alatti teljesítménye a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.

c) **Beszámoló**, kiselőadás a kötelező és ajánlott irodalomból egyéni választás alapján.

d) **Memoriter**: az első szemináriumon ismerhetik meg a hallgatók.

Népi mondókák (15). Bemutatásuk határideje: 2023. március eleje.

Gyermekversek

- Weöres Sándor: Haragosi, Kutya-tár, A tündér, Pletykázó asszonyok, Csiribiri
- Csoóri Sándor: Csodakutya
- Kányádi Sándor: Betemetett a nagy hó, Róka-mondóka
- Tamkó Sirató Károly: Füllentő, Esődal
- Nemes Nagy Ágnes: Gesztenyefa levél, Hóesésben
- Zelk Zoltán: Ákombákom
- Szabó Lőrinc: Esik a hó
- Ágh István: Virágosat álmodtam
- Csukás István: Elefánt-mese
- Drégely László: Macskaházi Benedek
- Gazdag Erzsébet: Mesebolt
- Tóth Krisztina: Vombat
- Lackfi János: Parabola
- Varró Dániel: Lovasok
- Nagy Bandó András: Hogyha volna...
- Szabó T. Anna: Nemzetközi medve-induló

(Bemutatásuk határideje: 2023. április közepe.)

Verses mesék

- Móricz Zsigmond: A török és a tehenek
- Csukás István: Sün Balázs
- Nemes Nagy Ágnes: Ki ette meg a málnát?

Mesék:

- Benedek Elek: A só
- Jékely Zoltán: A három pillangó

Bemutatásuk határideje: 2023. április vége.

FÉLÉVES TEMATIKA

1. szeminárium	Az óvodai nevelés országos alapprogramjának megismerése (Az óvodai nevelés feladatai, az óvodai élet megszervezésének elvei, az óvodai élet tevékenységi formái); Az óvodai anyanyelvi nevelés módszertanának helye, szerepe az óvodai nevelés rendszerében, kapcsolata más tudományterületekkel
2.	A gyermeknyelvkutatás irányzatai; Nyelvelsajátítási elméletek; Az anyanyelv-elsajátítás kritikus-szenzitív periódusa; A „vad gyerekek” és a nyelvelsajátítás
3.	A nyelvelsajátítás fiziológiája, idegrendszeri alapjai; Helyesejtési gyakorlatok (1.)
4.	A gyermeki beszéd fejlődésének szakaszai; A gyermeknyelv fejlődésének első (csecsemőkori) szakasza; A preverbális szakasz sajátosságai; A nyelvelsajátítás második (kisgyermekkor) szakasza
5.	Az óvodáskorú gyermek beszédfejlődési folyamatának főbb sajátosságai Helyesejtési gyakorlatok (2.)
6.	Az óvodai anyanyelvi nevelés célja, feladatai és elvei Az anyanyelvi és kommunikációs nevelésben alkalmazott hagyományos pedagógiai (didaktikai) módszerek: a bemutatás, a beszélgetés, a gyakorlás, a szemléltetés.
7.	Az 1. zárthelyi dolgozat megírása Az óvodapedagógus beszéde és kommunikációja (gyakorlatok)
8.	Az óvodapedagógus vers- és mesemondása (gyakorlatok)
9.	A képekhez kapcsolódó anyanyelvi nevelési módszerek; Az anyanyelvi fejlesztő játékok és szerepük a beszédészlelésben és beszédmegértésben (videó alapján)
10.	Az óvodai élet tevékenységformáinak szerepe a nyelvi-kommunikációs nevelésben; A játék mint a nyelvi-kommunikációs fejlesztés sokszínű lehetősége; A foglalkozások tervezés

11.	<p>Az irodalomhallgatás mint az anyanyelvi nevelés eszköze</p> <p>Az ének, zene, énekes játék hatása a gyermekek nyelvi-kommunikációs fejlődésére</p> <p>A vizuális tevékenységek és a beszéd kapcsolata</p> <p>A külső világ tevékeny megismerése és a nyelvi-kommunikációs fejlődés</p>
12.	2. zárthelyi dolgozat; A tervezés elméleti és gyakorlati kérdései
13.	<p>A beszéd fejlődését befolyásoló társadalmi-környezeti tényezők; Az anyanyelvi és kommunikációs képességek fejlesztése a családban</p> <p>Az óvodapedagógus beszéde: a versmondás gyakorlása (Memoriterek bemutatása)</p>
14.	<p>Az óvodapedagógus beszédprodukciója mint követendő példa (Memoriter bemutatása)</p>

3. Az értékelés módszere:

A gyakorlati jegy a részjegyek alapján születik.

4. Kötelező és ajánlott irodalom:

- **Dankó Ervinné: Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában. Flaccus Kiadó, Budapest, 2016.**
- Gósy Mária: Beszéd és óvoda. Nikol Gmk, Budapest, 1997.
- Gósy Mária: Óvónői beszédviselkedés. Kátay Press. Budapest, 1990.
- Gönczö Ferencné: Beszédfejlesztés és anyanyelvi nevelés. Tóth Könyvkereskedési és Kiadó Kft., Debrecen, 2002.
- Óvodai módszertani kézikönyv (szerk. Pálfi Sándor), Debreceni Egyetem, 2015.
- Óvodai nevelés játékkal, mesével. Szerkesztette: Zilahi Józsefné, Sopron, 1996.
- Bujdosóné Papp Andrea: Hol volt, hol nem volt...Művészi élmény és gyermeki képességfejlesztés: mese a 21. század óvodájában, In. Határhelyzetben, szerk.: Bálint Péter, Didakt Kiadó, Debrecen, 2010. 31-55.
- Szerk.: Golyán Szilvia – Szarka Júlia: Óvodai tevékenységi formák (foglalkozások) tervezete. ELTE, 2015.
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200363.KOR (2018. január 10.)

Tantárgy neve	Az anyanyelvi és irodalmi nevelés módszertana (Mese-vers) I.
Tantárgy kódja	BOV 1212L
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	3
Félévi követelmény	Gyakorlati jegy
Tantárgy oktatója és beosztása	Tóthné dr. Szűcs Éva, főiskolai adjunktus
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

A konzultációkon való részvétel

A konzultációs foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

- **Aktív részvétel** a konzultációkon a feladatok megoldása során.
- **Egy zárthelyi dolgozat** legalább 51%-os megírása a kiadott témák anyagából.

Javasolt időpont: az utolsó konzultáció.

A dolgozatok 51% alatti teljesítménye a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.

Memoriter: Népi mondókák (15) ismerete. Határidő: 2023. március vége.

Gyermekversek ismerete

- Weöres Sándor: Haragosi, Kutya-tár, A tündér, Pletykázó asszonyok, Csiribiri
- Csoóri Sándor: Csodakutya
- Kányádi Sándor: Betemetett a nagy hó, Róka-mondóka
- Tamkó Sirató Károly: Füllentő, Esődal
- Nemes Nagy Ágnes: Gesztenyefa levél, Hóesésben
- Zelk Zoltán: Ákombákom
- Szabó Lőrinc: Esik a hó
- Ágh István: Virágosat álmodtam
- Csukás István: Elefánt-mese
- Drégely László: Macskaházi Benedek
- Gazdag Erzsébet: Mesebolt

- Tóth Krisztina: Vombat
- Lackfi János: Parabola
- Varró Dániel: Lovasok
- Nagy Bandó András: Hogyha volna...
- Szabó T. Anna: Nemzetközi medve-induló

Verses mesék

- Móricz Zsigmond: A török és a tehenek
- Csukás István: Sün Balázs
- Nemes Nagy Ágnes: Ki ette meg a málnát?

Mesék: Benedek Elek: A só; Jékely Zoltán: A három pillangó

A memoriter bemutatásának határideje: az utolsó (jelenléti) konzultáción vagy online formába.

3. Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

A gyakorlati jegy a részjegyek alapján születik.

FÉLÉVES TEMATIKA

A konzultációk anyaga	Az óvodai nevelés országos alapprogramjának megismerése (Az óvodai nevelés feladatai, az óvodai élet megszervezésének elvei, az óvodai élet tevékenységi formái)
	Az óvodai anyanyelvi nevelés módszertanának helye, szerepe az óvodai nevelés rendszerében, kapcsolata más tudományterületekkel
	A gyermeknyelvkutatás irányzatai; Nyelvelsajátítási elméletek; Az anyanyelv-elsajátítás kritikus-szenzitív periódusa; A „vad gyerekek” és a nyelvelsajátítás
	A nyelvelsajátítás fiziológiája, idegrendszeri alapjai
	A gyermeki beszéd fejlődésének szakaszai; A gyermeknyelv fejlődésének első (csecsemőkori) szakasza; A preverbális szakasz sajátosságai; A nyelvelsajátítás második (kisgyermekkor) szakasza
	Az óvodáskorú gyermek beszédfejlődési folyamatának főbb sajátosságai
	Az óvodai anyanyelvi nevelés célja, feladatai és elvei
	Az anyanyelvi és kommunikációs nevelésben alkalmazott hagyományos pedagógiai (didaktikai) módszerek: bemutatás, beszélgetés, gyakorlás, szemléltetés
	A tervezés elméleti és gyakorlati kérdései
	A képekhez kapcsolódó anyanyelvi nevelési módszerek

	<p>Az óvodapedagógus beszédprodukcója, mint követendő példa</p> <p>Az anyanyelvi fejlesztő játékok és szerepük a beszédészlelésben és beszédmegértésben;</p>
	<p>Az óvodai élet tevékenységformáinak szerepe a nyelvi-kommunikációs nevelésben. A játék, mint a nyelvi-kommunikációs fejlesztés sokszínű lehetősége. A gondozás és a munkajellegű tevékenység szerepe a beszédnevelésben</p>

4. Kötelező és ajánlott irodalom:

- **Dankó Ervinné: Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában. Flaccus Kiadó, Budapest, 2016.**
- Gósy Mária: Beszéd és óvoda. Nikol Gmk, Budapest, 1997.
- Gósy Mária: Pszicholingvisztika. Osiris Kiadó, Budapest, 2005.
- Gönczö Ferencné: Beszédfejlesztés és anyanyelvi nevelés. Tóth Könyvkereskedési és Kiadó Kft., Debrecen, 2002.
- Óvodai módszertani kézikönyv (szerk. Pálfi Sándor), Debreceni Egyetem, 2015.
- Óvodai nevelés játékkal, mesével. Szerkesztette: Zilahi Józsefné, Sopron, 1996.
- Szerk.: Golyán Szilvia – Szarka Júlia: Óvodai tevékenységi formák (foglalkozások) tervezete. ELTE, 2015.
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200363.KOR (2018. január 10.)

Tantárgy neve	Mesepedagógia
Tantárgy kódja	BOV2225
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	3
Heti kontakt óraszám	0+2
Félévi követelmény	Gyakorlati jegy
Tantárgy oktatója és beosztása	Tóthné dr. Szűcs Éva
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

Féléves tematika:

1. A mese műfaja, elterjedése és területi típusai, történetének kezdetei
2. A szaktudományos mesekutatás eredményei. A magyar mesekutatás és- gyűjtés
3. A magyar népmese formai sajátosságai, a mese esztétikuma
4. Bajzáth Mária és a Népmesekincstár mesepedagógiai módszere
5. A foglalkozásvázlatok építőelemei, jó gyakorlatok ötlettára; népművészeti alkotások, találós kérdések, népi játékok, kézműves tevékenységek, mozgásos feladatok gyűjtése
6. A világ négy eleme: a föld, a víz, a levegő és a tűz. Mesék „Az ember” témaköréből
7. Test, testtudat, biztonság
8. Megtartó erők: család, barátság, kapcsolatok
9. Szárnyaló képzelet
10. Ismerkedés a világgal
11. Bátorság, félelem, erő
12. A természet változásai, az idő
13. Állatok hangja és beszéde, üzeneteik
13. Drámapedagógia a foglalkozásokon
14. A félévi munka értékelése.

A foglalkozásokon való részvétel:

A szemináriumokon való részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

A félévi követelmény: gyakorlati jegy.

Az értékelés módja, ütemezése:

- Egy tevékenységtervezet és egy prezentáció elkészítése megadott témából illetve egy mesepedagógiai foglalkozás megtartása/ismertetése.

Az érdemjegy kialakításának módja:

- A gyakorlati jegyet a három feladatra kapott érdemjegyek számtani átlaga határozza meg.

Kötelező irodalom:

1. Bajzáth Mária: Mesefoglalkozások gyűjteménye pedagógusoknak. Kolibri, Budapest, 2015.
ISBN: 5450-25-9978-615

2. Bajzáth Mária: Itt vagyok, ragyogok! Népmesék a világ minden tájáról. Kolibri, Budapest, 2014. ISBN: 9786155450556.

3. Bajzáth Mária: Így megyek az iskolába. Népmesék a világ minden tájáról 6-8 éveseknek. Kolibri, Budapest, 2016. ISBN: 9786155591488

4. Dr. Kádár Annamária (2022): Mesepszichológia. Mese. Összművészeti folyóirat. 1. évfolyam, nyár.

Internetes források:

Bartos Éva (2017): A mese hídszerepe.

<http://ki2.oszk.hu/3k/2017/07/a-mese-hidszerepe/> (2022.11.28.)

Búdi Boglárka (2015): Transzgenerációs hatás érvényesülése a meseolvasási szokások tekintetében. Könyv és Nevelés.

<https://folyoiratok.oh.gov.hu/konyv-es-neveles/transzgeneracios-hatas-ervenyesulese-a-meseolvasasi-szokasok-tekinteteben#main-content> (2022.11.28.)

Sándor Ildikó (2022): A mesemondás újjáéledő hagyománya.

<https://ujkor.hu/content/a-mesemondas-ujjaledo-hagyomanya> (2023.01.20.)

Tantárgy neve	Mesepedagógia
Tantárgy kódja	BOV2225L
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	3
Konzultáció száma	9 óra
Félévi követelmény	Gyakorlati jegy
Tantárgy oktatója és beosztása	Tóthné dr. Szűcs Éva, főiskolai adjunktus
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

Féléves tematika:

1. konzultáció:

A mese műfaja, elterjedése és területi típusai, történetének kezdetei.

A szaktudományos mesekutatás eredményei. A magyar mesekutatás és –gyűjtés.

A magyar népmese formai sajátosságai, a mese esztétikuma.

Bajzáth Mária és mesepedagógiai módszere és a Népmesekincstár mesepedagógiai módszere

A foglalkozásvázlatok építőelemei, jó gyakorlatok ötlettára; népművészeti alkotások, találós kérdések, népi játékok, kézműves tevékenységek, mozgásos feladatok gyűjtése

2. konzultáció:

A világ négy eleme: a föld, a víz, a levegő és a tűz. Mesék „Az ember” témaköréből.

Test, testtudat, biztonság.

Megtartó erők: család, barátság, kapcsolatok.

Szárnyaló képzelet.

Ismerkedés a világgal.

Bátorság, félelem, erő.

A természet változásai, az idő.

Állatok hangja és beszéde, üzeneteik.

A foglalkozásokon való részvétel:

A konzultációkon való részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada (jelen esetben 3 óra).

Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

A félévi követelmény: gyakorlati jegy.

Az értékelés módja, ütemezése:

- Egy foglalkozástervezet és egy prezentáció elkészítése megadott témából.

Az érdemjegy kialakításának módja:

- A gyakorlati jegyet a két feladatra kapott érdemjegyek számtani átlaga határozza meg.

Kötelező irodalom:

1. Bajzáth Mária: Mesefoglalkozások gyűjteménye pedagógusoknak. Kolibri, Budapest, 2015.

ISBN: 5450-25-9978-615

2. Bajzáth Mária: Itt vagyok, ragyogok. Népmesék a világ minden tájáról. Kolibri, Budapest, 2014. ISBN: 9786155450556.

3. Bajzáth Mária: Így megyek az iskolába. Népmesék a világ minden tájáról 6-8 éveseknek.

Kolibri, Budapest, 2016. ISBN: 9786155591488

Internetes források:

Bartos Éva (2017): A mese hídszerepe.

<http://ki2.oszk.hu/3k/2017/07/a-mese-hidszerepe/> (2022.11.28.)

Búdi Boglárka (2015): Transzgenerációs hatás érvényesülése a meseolvasási szokások tekintetében. Könyv és Nevelés.

<https://folyoiratok.oh.gov.hu/konyv-es-neveles/transzgeneracios-hatas-ervenyesulese-a-meseolvasasi-szokasok-tekiteteben#main-content> (2022.11.28.)

Sándor Ildikó (2022): A mesemondás újjáéledő hagyománya.

<https://ujkor.hu/content/a-mesemondas-ujjaledo-hagyomanya> (2023.01.20.)

Tantárgy neve	Tanulmányok írása
Tantárgy kódja	BOV2242
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont:	3
Heti kontaktóraszám (elm.+gyak.)	0+2
Félévi követelmény	Gyakorlati jegy
Tantárgy oktatója és beosztása	Tóthné dr. Szűcs Éva, főiskolai adjunktus
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

Féléves tematika: (áprilistól tömbösített órák)

1. Kutatás és anyaggyűjtés
2. Kutatási beszámoló készítése
3. A kutatáshoz kapcsolódó írásbeli műfajok. Az esszé típusai
4. Hivatkozások, jegyzetek és bibliográfiák
5. A szövegek strukturálása és tagolása
6. A dolgozat elrendezése, külalak
7. A kutatáshoz kapcsolódó szóbeli műfajok. A prezentálás módszerei
8. A magyar és a nemzetközi tudományos eredmények megismerése
9. A kutatási eredmények közzététele
10. Saját prezentáció bemutatása

A foglalkozásokon való részvétel:

A szemináriumokon való részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

A félévi követelmény: gyakorlati jegy.

Az értékelés módja, ütemezése:

- Egy házi dolgozat és egy prezentáció elkészítése megadott témából.

Az érdemjegy kialakításának módja:

- A gyakorlati jegyet a két feladatra kapott érdemjegyek számtani átlaga határozza meg.

Kötelező irodalom:

Gyurgyák János: A tudományos írás alapjai. Osiris, Budapest, 2019. ISBN: 9789632763491

Falus Iván: Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2004. ISBN: 9789631626643

Fercsik Erzsébet – Raátz Judit: Kommunikáció és nyelvhasználat. Műszaki Könyvkiadó Kft. Budapest, 2018.

Tantárgy neve	Tanulmányok írása
Tantárgy kódja	BOV2242L
Meghirdetés féléve:	4.
Kreditpont:	3
Heti kontaktóraszám (elm.+gyak.)	0+2
Félévi követelmény	Gyakorlati jegy
Tantárgy oktatója és beosztása	Tóthné dr. Szűcs Éva, főiskolai adjunktus
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

Féléves tematika:

1. Kutatás és anyaggyűjtés
2. Kutatási beszámoló készítése
3. A kutatáshoz kapcsolódó írásbeli műfajok. Az esszé típusai
4. Hivatkozások, jegyzetek és bibliográfiák
5. A szövegek strukturálása és tagolása
6. A dolgozat elrendezése, külalak
7. A kutatáshoz kapcsolódó szóbeli műfajok. A prezentálás módszerei

8. A magyar és a nemzetközi tudományos eredmények megismerése
9. A kutatási eredmények közzététele
10. Saját prezentáció bemutatása

A foglalkozásokon való részvétel:

A konzultációkon való részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada (jelen esetben 3 óra).

Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

A félévi követelmény: gyakorlati jegy.

Az értékelés módja, ütemezése:

- Egy házi dolgozat és egy prezentáció elkészítése megadott témából. Határidő: Az utolsó konzultáció.

Az érdemjegy kialakításának módja:

- A gyakorlati jegyet a két feladatra kapott érdemjegyek számtani átlaga határozza meg.

Kötelező irodalom:

Gyurgyák János: A tudományos írás alapjai. Osiris, Budapest, 2019. ISBN: 9789632763491

Falus Iván: Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2004. ISBN: 9789631626643

Fercsik Erzsébet – Raátz Judit: Kommunikáció és nyelvhasználat. Műszaki Könyvkiadó Kft. Budapest, 2018.

Tantárgy neve	Alkotó–fejlesztő meseterápia
Tantárgy kódja	BAI 0129
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont:	3
Heti kontaktóraszám (elm.+gyak.)	0+2
Félévi követelmény	Gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	BOV 2132
Tantárgy oktatója és beosztása	Tóthné dr. Szűcs Éva adjunktus
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

FÉLÉVES TEMATIKA:

1. A művészetterápia fogalma, a művészetek terápiás lehetőségei, a biblioterápia fogalma, fajtái
2. A mesék szerepe a nevelésben, a mesetípusok rendszere, a típusok jellemzői
3. A mesék szimbólumrendszere; a mesélés népszerűsítése, a mese fontosságának megismertetése.
4. A mesék lélektani hatásai, a mesehősökkel való azonosulás
5. A meseterápia elmélete, alapvető módszereinek megismerése, a meseterápia története

6. A meseterápia alkalmazási lehetőségei különböző életkorokban
7. A mese szerepe a gyerekekkel való foglalkozás során, a mesemondás hatása a gondolkodásra, érzelmekre és viselkedésre
8. A mesélés mint prevenció, a mesék hatása kisgyermekkorban és az óvodában, a képzelet és a fantázia fejlesztése
9. Az érzelmi intelligencia fejlesztése mesék segítségével gyermekkorban, a félelem, a testvérféltékenység leküzdése
10. Krízishelyzetek, beilleszkedési nehézségek kezelése mesék segítségével
11. Meseterápiás csoportok, mesetorna, mesekörök, mesefoglalkozások; meseterápiás központok
12. A Metamorphoses Meseterápiás Egyesület tevékenysége; a meseterápia gyakorlata, esettanulmányok
13. Alkotó–fejlesztő meseterápiás foglalkozástervek iskola-előkészítő csoportok, valamint sérült és mozgáskorlátozott gyerekek számára
14. A meseterápia ötvözése más módszerekkel, beszámoló meseterápiás foglalkozásokról

FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER:

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

- Két zárthelyi dolgozat megírása, kiselőadás tartása

A félévközi ellenőrzések követelményei:

- A folyamatos hallgatói munka menetében a tervezett félévközi ellenőrzések száma: 2
- Tervezett időpontok: a 6. témakör után — 1. zárthelyi dolgozat
- a 11. témakör után — 2. zárthelyi dolgozat
- A dolgozatok 50% alatti teljesítménye a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.
- A hallgatók kiselőadásokat tartanak a megjelölt szakirodalom alapján, beszámolnak a megadott irodalomból.

Az érdemjegy kialakításának módja:

A félévi gyakorlati jegyet a kiselőadások és a zárthelyi dolgozatok érdemjegyeinek számtani átlaga határozza meg. Amennyiben mind a két zárthelyi dolgozat eredménye elégtelen minősítésű, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Irodalom:

- Antalfai Márta (2009): Lelki fejlődésünk dimenziói In: Fordulópont 46. sz. (XI. évf.) 29–37.
Antalfai Márta (2014): A Kincskereső Meseterápia. In: Fordulópont 63. sz. (XVI. évf.) 5–13.
Bartos Éva (2003): A biblioterápia a pedagógus tevékenységében: lehetőségek és

próbálkozások. In: Taní-tani 24–25. sz. 90–95.

Boldizsár Ildikó (2010): Meseterápia: mesék a gyógyításban és a mindennapokban. Magvető Kiadó.

Kádár Annamária (2012): Mesepszichológia. Az érzelmi intelligencia fejlesztése gyermekkorban. Kulcslyuk Kiadó.

Korbai Hajnal (szerk.) (2010): Az aranytök. Terápiás történetek és mesék traumát átélt gyerekeknek. L'Harmattan.

Tantárgy neve	Alkotó–fejlesztő meseterápia
Tantárgy kódja	BAI0129L
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont:	3
Heti kontaktóraszám (elm.+gyak.)	0+2
Félévi követelmény	Gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	BOV 2132L
Tantárgy oktatója és beosztása	Tóthné dr. Szűcs Éva adjunktus
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

FÉLÉVES TEMATIKA:

1. konzultáció: A művészetterápia fogalma, a művészetek terápiás lehetőségei, a biblioterápia fogalma, fajtái. A mesék szerepe a nevelésben, a mesetípusok rendszere, a típusok jellemzői.

A mesék szimbólumrendszere; a mesélés népszerűsítése, a mese fontosságának megismertetése. A mesék lélektani hatásai, a mesehősökkel való azonosulás. A meseterápia elmélete, alapvető módszereinek megismerése, a meseterápia története. A meseterápia alkalmazási lehetőségei különböző életkorokban. A mese szerepe a gyerekekkel való foglalkozás során, a mesemondás hatása a gondolkodásra, érzelmekre és viselkedésre.

2. konzultáció: Egyéni beszámolók, kiselőadások. A mesélés mint prevenció, a mesék hatása kisgyermekkorban és az óvodában, a képzelet és a fantázia fejlesztése. Az érzelmi intelligencia fejlesztése mesék segítségével gyermekkorban, a félelem, a testvérféltékenység leküzdése. Krízishelyzetek, beilleszkedési nehézségek kezelése mesék segítségével. Meseterápiás csoportok, mesetorna, mesekörök, mesefoglalkozások; meseterápiás központok. A Metamorphoses Meseterápiás Egyesület tevékenysége; a meseterápia gyakorlata, esettanulmányok. Alkotó–fejlesztő meseterápiás foglalkozástervek iskola-előkészítő csoportok, valamint sérült és mozgáskorlátozott gyerekek számára. A meseterápia ötvözése más módszerekkel, beszámolók meseterápiás foglalkozásokról.

FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER:

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

- A félév során két zárthelyi dolgozat megírása az előre egyeztetett időpontokban, beszámoló a megadott irodalomból.
- A dolgozatok 50% alatti teljesítménye a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.
- A hallgatók kiselőadásokat tartanak a megjelölt szakirodalom alapján.

Az érdemjegy kialakításának módja:

A félévi gyakorlati jegyet a kiselőadások és a zárthelyi dolgozatok érdemjegyeinek számtani átlaga határozza meg. Amennyiben mind a két zárthelyi dolgozat eredménye elégtelen minőségű, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Irodalom:

Antalfai Márta (2009): Lelki fejlődésünk dimenziói In: Fordulópont 46. sz. (XI. évf.) 29–37.
Antalfai Márta (2014): A Kincskereső Meseterápia. In: Fordulópont 63. sz. (XVI. évf.) 5–13.
Bartos Éva (2003): A biblioterápia a pedagógus tevékenységében: lehetőségek és próbálkozások. In: Taní-tani 24–25. sz. 90–95.

Boldizsár Ildikó (2010): Meseterápia: mesék a gyógyításban és a mindennapokban. Magvető Kiadó.

Kádár Annamária (2012): Mesepszichológia. Az érzelmi intelligencia fejlesztése gyermekkorban. Kulcslyuk Kiadó.

Korbai Hajnal (szerk.) (2010): Az aranytök. Terápiás történetek és mesék traumát átélt gyerekeknek. L'Harmattan.